Na podlagi 4. točke Uvoda v Slovenske računovodske standarde (2024) (Uradni list RS, št. 129/23) je Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 17. decembra 2025 sprejel

POJASNILO 1 K SRS-JU 32 (2024) – PRIPOZNAVANJE PRIHODKOV V ORGANIZACIJAH, KI IZVAJAJO DEJAVNOST REGULIRANE GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE

Poračun preveč zaračunanih prihodkov preteklega obračunskega obdobja

V SRS-ju 32.5 je določeno: »Če se v okviru regulacije cene gospodarske javne službe izvede poračun preveč zaračunanih prihodkov preteklega obračunskega leta v enkratnem znesku pred zaključkom ali v prvem trimesečju po zaključku obračunskega obdobja, se znesek izvedenega poračuna evidentira kot popravljalni dogodek po datumu bilance stanja, in sicer kot znižanje prihodkov preteklega obračunskega obdobja. Če se poračun izvede s prilagoditvijo cene po zaključku obračunskega obdobja, se to pripozna v obdobju, ko je poračun postal gotov in izvršljiv.«

Ob navedeni določbi pojasnjujemo, da se nanaša na primere, v katerih za tak poračun na bilančni presečni dan še ni nobene pravne ali posredne obveze organizacije, kar pomeni, da poračun za organizacijo na dan bilanciranja še ni obvezujoč. V vseh drugih primerih, v katerih bodisi po zakonu bodisi na kateri drugi podlagi pravna ali posredna obveza organizacije za izvedbo poračuna obstaja že na dan bilanciranja, pa ga je računovodsko treba obravnavati upoštevaje splošna pravila za pripoznavanje prihodkov in obveznosti, kot izhajajo iz Okvira SRS-jev, SRS-ja 15, SRS-ja 9 in SRS-ja 11. To pomeni, da mora v takih primerih organizacija, ne glede na to, kdaj in kako bo poračun izveden, že na dan bilanciranja iz naslova preveč zaračunanih prihodkov pripoznati obveznost in znižati med letom pripoznane prihodke. Pravna obveza organizacije namreč temelji na zakonskih in podzakonskih predpisih, ki določajo pravila izračuna nadomestila za izvedene dobave in storitve gospodarske javne službe, ter jo je zaradi določnosti predpisov, ki urejajo izračun nadomestila, tudi možno zanesljivo oceniti.

Kadar se poračun izvede kot neposredno vračilo preveč zaračunanih prihodkov (na primer kot denarno nakazilo ali kompenzacija s prihodnjimi terjatvami), se znesek zanj pripoznane obveznosti izkaže med drugimi poslovnimi obveznostmi. Po vsebini gre namreč za obveznost vračila prejetih preplačil kupcev.

Kadar se poračun izvede s prilagoditvijo cene po zaključku obračunskega obdobja, pa se znesek zanj pripoznane obveznosti izkaže kot pasivna časovna razmejitev za odložene prihodke. Po vsebini gre namreč za znesek, ki bo porabljen za kritje upravičenih stroškov prihodnjih storitev organizacije, zato se kot prihodek lahko pripozna šele, ko bodo ti nastali. Pri tem se upošteva omejitev, da se odloženi prihodki preteklega obračunskega obdobja lahko pripoznajo kot prihodki tekočega leta v znesku, ki pomeni nadomestilo za storitve izvajanja gospodarske javne službe tekočega leta.

Poračun premalo zaračunanih prihodkov preteklega obračunskega obdobja

Če ima organizacija na podlagi predpisov o regulaciji nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe na dan bilanciranja izvršljivo pravico do plačila vseh upravičenih stroškov, nastalih v povezavi z opravljanjem javne službe, in sicer bodisi s prilagoditvijo cene v prihodnjih obračunskih obdobjih bodisi kako drugače, potem za znesek v obračunskem obdobju ugotovljenega presežka upravičenih stroškov nad zaračunanimi prihodki ob koncu obračunskega obdobja pripozna poslovne prihodke in pogodbeno sredstvo v obliki aktivne časovne razmejitve za prehodno še nezaračunane prihodke. Gre namreč za znesek, ki ga uporabnikom zaradi regulacije cene v tekočem obračunskem obdobju še ni bilo mogoče zaračunati, bo pa njim ali komu drugemu zaračunan v enem ali več prihodnjih obračunskih obdobjih. Pri tem se upošteva omejitev, da se aktivna časovna razmejitev za prehodno še nezaračunane prihodke preteklega obračunskega obdobja znižuje za zaračunane zneske gospodarske javne službe v tekočem letu, in sicer v obsegu, v katerem zaračunani zneski pokrivajo stroške že izvedene gospodarske javne službe v preteklem letu.

To pojasnilo začne veljati prvi dan po objavi v Uradnem listu RS, uporabljati pa se začne pri sestavitvi letnega poročila za poslovno leto, ki se začne 1. januarja 2026 ali pozneje, z dovoljeno zgodnejšo uporabo.

Mag. Saša Jerman

predsednica strokovnega sveta
Slovenskega inštituta za revizijo

Številka 1/26

Ljubljana, 17. 12. 2025